

REPORTATGE El llegat de Federico Mayor Zaragoza, una valuosa col·lecció a l'abast de la ciutadania

Un arsenal de pau

Més de 3.500 llibres i 210 objectes artístics d'arreu del món (un 50% asiàtics, un 26% africans o un 15% europeus) formen el llegat de Federico Mayor Zaragoza que va deixar a la Cambra de Comerç de Tortosa i que es pot visitar els primers dimarts feiners de cada mes

TORTOSA Marina Pallàs

Pocs tortosins coneixen ni arriben a imaginar el que conté la casa Brunet, la Cambra de Comerç de Tortosa. En una de les sales, la Federico Mayor, es guarda una extensa biblioteca i una col·lecció més que particular, única: el llegat de qui va ser el director general de la UNESCO entre el 1987 i el 1999, Federico Mayor Zaragoza. Més de 3.500 llibres d'art, història, ciència o literatura i 210 objectes artístics d'arreu del món el converteixen en un autèntic arsenal de pau.

Federico Mayor Zaragoza és un referent mundial en la defensa dels drets humans. Actualment és president de la Fundació Cultura de Pau i de la Comissió Internacional contra la Pena de Mort. Des del 2005 presideix a Tortosa els premis que porten el seu nom.

L'any 2000, Mayor Zaragoza, en homenatge al seu pare i a les seues arrels tortosines, va cedir a la Cambra de Comerç de Tortosa, quan n'era president Valentí Faura, part de la seua herència cultural i bibliogràfica. De la resta del seu llegat, en té cura la Fundació Cultura de Pau i la resta, la cedirà a la Universitat de Granada, d'on va ser rector.

Des de l'any 2005, l'Associació Amigues i Amics de la UNESCO cataloga, adequa i dona a conèixer tot aquest llegat. L'objectiu final és que esdevinga un espai pedagògic, d'investigació, de foment dels valors UNESCO i de la cultura de pau. "Es va anar adequant l'espai, la Cambra ha fet una gran tasca i el llegat es troba en un espai molt digne", explica la presidenta d'Amigues i Amics de la UNESCO, Montse Esteve, i afegeix que "volíem que es pogués visitar, però, naturalment, la Cambra no és un museu ni una biblioteca". L'Associació ja ha fet la primera catalogació del llegat i ara, de la mà de la historiadora de l'art Noemí Navarro, es dedica a fer un estudi

individual de cada objecte, ja que vol tindre documentada cada peça. L'equip està format per un grup de voluntaris, dos bibliotecàries i un informàtic. "Fem el que podem perquè tot és voluntari i no és fàcil disposar de l'espai sempre que volem, ja que aquesta sala també és de reunions per a la Cambra", precisa Esteve. Pel que fa als llibres, per ara n'hi ha catalogat un 5%. "El que volem és que es puga consultar segons un criteri universal", apunta la presidenta.

Entre les peces hi ha regals diplomàtics d'autoritats i objectes personals propis, ja que, abans d'esdevindre director de la UNESCO, Mayor Zaragoza ja viatjava i visitava molts països, i va anar adquirint tota una sèrie de records. Dels objectes artístics, un 50% són asiàtics, un 26% africans, un 15% europeus, un 8% americans i un 1% d'Oceania. Tot i la seua avançada edat, ja que actualment té 82 anys, Mayor Zaragoza continua viatjant arreu del món. "El valor de cada obra és que cadascuna té una història al darrere i resulta una part de la vida de Federico: què va simbolitzar per a ell, qui la va regalar o si pertany a un lloc clau per a l'evolució de la Humanitat", explica Esteve.

Així mateix, el llegat conté un fons de creacions personals, com ara gravats i pintures i els seus propis llibres. "És un escriptor prolífic i compromès amb el seu temps", valora Esteve. En diversos idiomes, s'hi poden trobar, entre d'altres, els de renom: *Un mundo nuevo o Mariana siempre es tarde*.

D'aquesta forma, entre les peces d'Àfrica, per exemple, es poden veure diversos regals de tribus locals, com ara màscares, figuretes i escultures de Burkina Faso, un joc de mancala amb llavors, un barret de Mali, una escultura que representa l'arbre de la vida i fins i tot hi ha obres simbòliques de la pau, com l'ocell Kalao de Mali, que

A dalt, diferents elements i una vitrina amb llibres al fons. A baix, a l'esquerra, un sol i una roda de la Humanitat de Brasil. Al mig, 'Sant Sopà' el seu pare i amb el seu fill. / NÚRIA CARO